

LITERATURE RESEARCH AND NEED ANALYSIS

RESEARCH ANALYSIS REVIEW

INTELLECTUAL OUTPUT 1

Literature Research and Need Analysis

RE-ABILITY: Adult education to promote Relational Ability -

Agreement number: 2020-1-IT02-KA204-079777 Erasmus + KA2 - Strategic Partnership for adult education

Women's Support and
Information Center
There is a way out of violence!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

Kokkuvote

Sissejuhatus	4
1. Kirjanduse otsing.....	5
KREEKA	5
EESTI	6
ITAALIA	6
KROATIA.....	7
RUMAANIA.....	7
2. Teadusuuringute kava	8
Vastuvõetud metoodika	9
3. Vajaduste analüüs.....	11
KÜLALISEMA INTERVJUUD.....	11
OPERAATORITE INTERVJUUD.....	14
FOCUS GROUPMOMS	20
FOCUS GROUP OPERAATORID	25
4. Tulemused.....	32
Lisa 1	33
Lisa 2	35

Kirjanduse otsing ja vajaduste analüüs

Sissejuhatus

Projekt RE-ABILITY on sekkumisprojekt, mille eesmärk on tugevdada vägivalda ohvriks langenud naiste sotsiaalset ja emotsionaalset võimekust, kes on kaitstud koos lastega või ilma lasteta. Selle eesmärgi saavutamiseks on vaja tugevdada ka kogukondade ja keskuste operaatorite/pedagoogide oskusi ka uute oskuste õppimise osas ning anda neile uuenduslikke tegevusvahendeid, mis võimaldavad naistel/emadel saavutada sotsiaal-suhete ja emotsionaalsete oskuste head taset.

Projekti raames teevad koostööd mittetulundusühingud viiest erinevast riigist - Itaaliast, Eestist, Kreekast, Horvaatiast ja Rumeeniast -, kes kõik on pühendunud laste ja naiste õiguste kaitsmisele ning perekonna kaitsmisele vanemlike oskuste tugevdamise programmide, kuulamiskeskuste ja nende kaitsmise toetamise kaudu.

Ideede, arvamuste ja heade tavade vahetamine erineva kultuuritaustaga organisatsioonidega soodustas rikastumist, võimalust võtta üksteiselt eeskujut, tugevdada olemasolevaid tavasid või luua uusi, lähtudes oma kogemustest ja tuginedes neile.

Tänu sellele partnerlusele jagati erinevaid lähenemisviise, mida kumbki partner on mitmete aastate jooksul naistega töötades välja töötanud, kuid analüüsiti ka sotsiaalkultuurilisi aspekte, mis eristavad neid lähenemisviise just seetõttu, et need on välja töötatud Euroopa riikides.

Käesolevas dokumendis esitatakse:

- Kõigi partnerriikide teostatud kirjanduse otsing
- Uurimisplaan
- Vajaduste analüüs (intervjuude aruanded ja fookusaruanded)
- Saadud tulemused

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. Kirjanduse otsing

Vajaduste analüüsi läbiviimiseks viis partnerlus läbi kirjandusuuringu, mis keskendus partnerlusriikide vanemluskava mudelitele; selle uuringu eesmärk oli tuvastada olemasolevate vanemluskava mudelite olemasolu partnerriikides ning analüüsida vanemlusse sekkumise programme, mis on välja töötatud ja mida kasutatakse naistekeskustes, et toetada teenuseid saavate emade vanemlikke ja emotsionaalseid pädevusi. Esialgse analüüsi põhjal ei ole kirjanduses ühegi partnerriigi kohta näiteid Euroopa aastaprogrammide kohta, kuid võrdlusuuring näitas, et uuenduslikud sekkumised, programmid ja vahendid olid kavandatud lapsevanemaks olemise toetamiseks ja neid kasutati asjaomastes keskustes. Järgnevalt esitatakse kokkuvõte iga riigi kohta tehtud uuringu tulemustest.

KREEKA

Kreekas tegutseb naistevastase vägivalla kõigi vormide ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks 74 rajatise võrgustik, sealhulgas riigi rahastatud ja valitsusväliste organisatsioonide hallatavad rajatised. Lisaks sellele on olemas nõustamiskeskused, mis pakuvad soopõhise vägivalla ohvritele toetust ja suunamisteenuseid. Naiste varjupaikades pakutakse majutust ja toitu mitte ainult soolise vägivalla ohvriks langenud naistele, vaid ka nende lastele. Tänu nendele teenustele saavad vägivalla ohvriks langenud naised/emad seega taastada oma enesehinnangut, võtta vastutust oma töö-, era- ja pereelu eest ning teha parimaid võimalikke otsuseid oma tuleviku kohta.

Kirjanduses on toodud mõned programmid, mis on head näited sellise kliendiga töötamiseks.

Vanemliku identiteedi haridusprogramm-EPPI ja vanemliku emotsionaalse kirjaoskuse haridusprogramm-EPPEL2 on kaks haridusprogrammi, mis käsitlevad vastavalt selge vanemliku identiteedi põhielemente ja emotsionaalse intelligentsuse põhimõtteid. Mõlemad programmid koosnevad 12 struktureeritud kohtumisest ja on suunatud igas vanuses lastega vanematele ja tulevastele lapsevanematele. Mõlema programmi kohtumised toimuvad iga 15 päeva tagant, kestavad poolteist tundi ja neid koordineerib spetsiaalselt koolitatud vaimse tervise spetsialist. Pärast kahe eespool nimetatud sissejuhataval kursusel osalemist võivad vanemad osaleda "vanemate koolides".

Teemad, mida "vanemate kooli" rühmades tavaliselt arendatakse, varieeruvad sõltuvalt kaasatud lapsevanemate laste arengustaadiumist. Vanemate kooli" rühmade eesmärk on peamiselt ennetada probleeme perekonna kontekstis.

Kreekas ei ole teatatud vanemahariduse kavade mudelitest ja puuduvad spetsiaalselt vägivalla ohvriks langenud emadele suunatud programmid. Siiski on olemas sekkumisprogrammid vanematele, kus mõned

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

organisatsioonid rakendavad nn vanemluskoole, kus on spetsialiseerunud sotsiaalteadlased, kes pakuvad vanematele nõustamist.

EESTI

Eesti poolt läbiviidud uuringu eesmärk oli jälgida olemasolevaid vanemluskavade mudeleid ning kaardistada häid tavasid, mis on välja töötatud ja mida kasutatakse naiste kodudes, et toetada teenuseid saavate emade vanemlikke ja emotsionaalseid pädevusi. Eesti esimene naistekodu avati 2002. aastal ja vägivallaohvritele pakutavate teenuste areng on olnud kahe aastakümne jooksul ulatuslik. Naiste tugikeskusi koordineerib Eesti Sotsiaalkindlustusamet ja teenuste jaoks on kehtestatud standardid. Need ei hõlma siiski vanemliku kasvatuse aspekte.

Mitmed Eestis kättesaadavad uuringud on keskendunud üldkeskkonna vanemate vajadustele. Need uuringud on näidanud, et vanematel on raskusi oma laste kasvatamisel ning nad vajavad tuge ja juhendamist. Seetõttu on Eesti valitsus võtnud vastu lapsevanemate programmi "Uskumatud aastad" ning koostöös kohalike omavalitsustega on see programm mitmes piirkonnas umbes kaks korda aastas kättesaadav kõigile huvilistele.

Praeguseks ei ole spetsiaalselt naiste varjupaikades ja partnervägivallakeskustes rakendatavaid programme. Juhendamine ja nõustamine sõltuvad üksnes nõustajate oskusteabest, teadmistest ja isiklikest kogemustest.

ITAALIA

Itaalias läbiviidud uuringus ei ole kirjanduses esitatud varasemaid näiteid vanemahariduse kavade kohta, kuid on näidatud, kuidas on kavandatud uuenduslikke sekkumisi ja vahendeid vanemluse toetamiseks.

Kirjanduses on mitmeid projekte, mille eesmärk on vanemluse suurendamine ja toetamine ning mõned neist on viinud võrgustiku loomiseni erinevate (avalike ja era-) organisatsioonide vahel, mis tegelevad perekonnaküsimustega.

Lisaks sellele määrati kindlaks mõned vahendid, nagu näiteks "Supporting Parenting" komplekt, mis on vanemlike oskuste ja nende arendamiseks vajalike vahendite uurimisprogrammi tulemus. Uuringus ei kirjeldatud mitte ainult ressursse ja vanemliku vastupanuvõime väljendusi haavatavates kontekstides, vaid tuvastati ka abi allikad sotsiaalses võrgustikus. Komplekti peamine eesmärk on anda lapsevanematele hääl, kuulates neid nende kogemuste ja nägemuse austamisel. Kavandatav komplekt on mõeldud abivahendina, mis toetab spetsialistide poolt rakendatavat sekkumist ja mille eesmärk on toetada vanemaid nende kasvatatuses. Esitatud uuringu eesmärk on uurida, kuidas iga lapsevanem hindab oma tegelikku ja ideaalset partneri käitumist kolmes vanemlusega seotud valdkonnas: sotsiaalne, kasvatuslik ja distsipliiniline. Seejärel jagati vanematele mitmeid küsimustikke, et uurida omandatud ja omaks võetud oskusi.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KROATIA

Kirjanduse otsing vanemate haridusprogrammide kohta Horvaatia Vabariigis näitas, et kirjanduses on kõige üksikasjalikumalt kirjeldatud programmid Let's Grow Together ja Parenting 0-6. Mõlemad programmid toetavad laste varajast arengut. Mõlemad programmid toetavad laste varajast arengut. Mõned programmides käsitletud teemad on järgmised: lapse põhivajadused, emotsionaalne areng, psühholoogiline areng ja sõnakuulmatus, kaasaegne vanemlus, vanemluse alustalad, vanemluse eesmärgid, piiride seadmine, vanemate kohustused jne.

Hrabri Telefoniühing ja lasteaed "Tić" juhivad lapsevanemate koole. Julgete Telefonivanemate kool toimub 12 töötoa kaudu, on suunatud kõigile lapsevanematele ja hõlmab suhtlemise, lapse enesehinnangu, konfliktide lahendamise ja lapsevanemate stressi teemasid. Lisaks lapsevanemaks olemisele üldiselt keskendub kool veel kahele vanemate rühmale: lahutatud vanematele ja üksikvanematele. Kool põhineb kogemuste vahetamisel rühmas, kogemuslik-õpetuslikel töötubadel ja teoreetilise baasi andmisel lahutuse mõju kohta lastele ja üksikvanemate psühholoogiliste aspektide kohta. Programmis sisalduvad teemad on psühhofüüsiline areng ja laste vajadused, laste seksuaalsus, laste sobivad distsipliinivormid, vanemlus kui stressi allikas, suhtlemisviisid perekonnas, konfliktide lahendamine, positiivne vanemluspotentsiaal, suhtlemine endise abikaasaga, laste reaktsioonid lahutusele, laste vajaduste rahuldamine, üksikvanemaks olemise isiklik kogemus, perekonna dünaamika ja suhtlemine, positiivne distsipliin ja vanemlusstiilid, sotsiaalsed oskused. Programmi raames õpivad vanemad tundma eduka vanemluse olulisi eeldusi, saavad kogemuste vahetamise kaudu teadlikuks omaenda raskustest ja omandavad uusi suhtlemisoskusi, harjutades neid väikestes rühmades.

Horvaatia Vabariigis ei ole uuritud kirjanduse kohaselt näiteid vanemahariduse plaanide kohta.

RUMAANIA

Meie teada, aga ka Rumeenias läbiviidud esialgse uuringu kohaselt ei ole perevägivalla ohvritele (naistele ja lastele) suunatud eraldi meetmeid/programme, mis käsitleksid vägivalla ohvriks langenud emade haridusliku autonoomia tagamist.

Sekkumine (sellel teemal) toimub olemasolevate sotsiaalteenuste raames. Igaüks neist korraldab oma meetodid ja tööviisid sisemiselt. Psühholoogid/psühhoterapeudid on need, kes töötavad ohvritega (naised ja lapsed). Sotsiaalteenistustes (eelkõige valitsusväliste organisatsioonide juures) korraldatakse ka tugirühmi perevägivalla ohvriks langenud naistele.

Sotsiaalteenuste raames korraldatakse mitmesuguseid tegevusi emade koolitamiseks, emade psühholoogilist nõustamist ja tugirühmi. Riiklik vanemahariduse strateegia 2018-2025 oli vastuoluline

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

soovitus/voldik/teema, mida Rumeenia akadeemia, konservatiivsed rühmitused ja religioossed sektid ei aktsepteerinud. . See dokument oleks olnud aluseks lastega peredele, ebasoodsas olukorras olevate või riskirühmade lastele mõeldud integreeritud programmide väljatöötamisele.

Poliitika tasandil on mitmeid puudusi, sealhulgas ühtse poliitika puudumine, ühtse õigusliku ja regulatiivse raamistiku puudumine vanemahariduse valdkonnas, vanemahariduse kvaliteedistandardite puudumine ning vanemahariduse protsessi järelevalve ja hindamise vahendite puudumine.

Teenuste tasandil on mitmeid probleeme, sealhulgas teenuste osutamiseks vajalike oskuste puudumine eri valdkondades ning haavatavatest rühmadest vanemate vähene juurdepääs vanemlike oskuste ja pädevuste arendamisele suunatud programmidele.

Uuringute valguses võime öelda, et vanemlikud oskused tähendavad hoolimist, kasvatamist, kasvatamist, kasvatamist, kaitsmist, julgustamist, armastamist. Need ei ole mitte õpitav sisu, vaid elutähtsad funktsioonid, mis on kättesaadavad lastele ja vanematele, kes koos moodustavad elu genereeriva keskkonna.

Vanemlus on tänapäeval üks kõige tundlikumaid ja raskemaid hetki mehe ja naise elus, mistõttu on vaja neid sellisel tundlikul ajal toetada. Kirjandusuuringud näitavad, kuidas on vaja toetada ja julgustada vanemlikke oskusi, et üha enam vanemaid oleks valmis oma lapsi vastu võtma ja kasvatama neid laste kasvamise seisukohalt funktsionaalses kasvatusstiilis.

Leitud kirjanduses on mainitud mõned näited töötubadest ja projektidest, mille eesmärk on nende oskuste parandamine, ning on esitatud erinevaid näiteid, mis hõlmavad erinevaid osalejaid ja pakuvad uusi uuenduslikke ettepanekuid.

Erinevatest kirjandusuuringutest on selgunud, et vanemate paljusid probleeme ja vajadusi arvesse võttes on oluline töötada välja ja rakendada vanemluskava mudel kui vahend vanemate ja eelkõige vägivalla ohvriks langenud emade sotsiaalsete ja emotsionaalsete pädevuste hindamiseks, parandamiseks ja jälgimiseks. See vahend võiks olla kasulik mitte ainult emale, vaid ka kasvatajale, et kavandada eluteed väljaspool kodu. See vahend peaks sisaldama suuniseid selle kohta, kuidas koostada kasvatusplaani ja lähenemisviisi, mida pedagoog saab kasutada selle kasvatusplaani jagamiseks vastuvõtva emaga kogukonnas ja tema lastega või vanematega üldiselt.

2. Teadusuuringute kava

Selle projekti raames viiakse läbi vajaduste analüüs, et mõista, kuidas toetada varjupaikades/varjupaikades elavaid naisi, ning samal ajal mõista, mida nendega töötavad sotsiaaltöötajad vajavad oodatavate tulemuste saavutamiseks.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Esimene samm on vanemahariduse plaani elluviimine, mis on vahend, mille eesmärk on analüüsida vanemlike oskuste aluseid, et paremini määratleda eesmärgid ema ja lapse suhte parandamiseks. Samal ajal algab kahe sihtrühma (vägivalla ohvriks langenud naised ja sotsiaaltöötajad) õppimisvajaduste etapp.

See etapp hõlmab järgmist:

Poolstruktureeritud intervjuu, mis oli suunatud kahele sihtrühmale (vägivalla ohvriks langenud naised ja sotsiaaltöötajad); kaks fookusgruppi, mis olid suunatud samale valimile intervjuu käigus kogutud täiendava teabe saamiseks.

Teoreetiline raamistik põhineb emotsionaalse intelligentsuse kontseptsioonil. Emotsionaalset intelligentsust (EI) on kirjeldatud kui oskuste kogumit, mis on seotud enda ja teiste emotsioonide hindamise ja väljendamisega, enda ja teiste emotsioonide tõhusa reguleerimisega ning oskusega kasutada emotsioone oma elu motiveerimiseks, käitumise ja tulemuste planeerimiseks (Salovey & Mayer, 1990).

See uuring koosneb kahest eri etapist:

- a) Esimeses etapis viidi läbi poolstruktureeritud intervjuu vägivalla ohvriks langenud naiste ja sotsiaaltöötajatega, et selgitada välja asjaomaste rühmade vajadused ja ootused.
- b) Teises etapis viidi läbi fookusgrupid, et koguda sotsiaaltöötajate ja vägivalla ohvriks langenud naiste kognitiivseid ja emotsionaalseid kujutlusi, et süvendada esimeses etapis saadud andmeid. See etapp võimaldab seega koguda palju kvalitatiivseid andmeid, et paremini keskenduda sekkumismudelile.

Vastuvõetud metoodika

Esimeses etapis kaasatakse 5 emast koosnev valim igast partnerluses osalevast riigist, kokku 25 naist erinevatest organisatsioonidest üle Euroopa, mille eesmärk on kindlaks teha varjupaikades elavate emade põhivajadused.

Samal ajal kaasatakse uuringusse umbes 10 sotsiaaltöötajat igast partnerluses osalevast riigist; see aitab saada sama analüüsi selles valdkonnas töötavate inimeste vaatenurgast, nii et kokku on kaasatud 50 sotsiaaltöötajat.

Käesolevas uurimisprojekti kasutati poolstruktureeritud intervjuud; pärast intervjuuandmete analüüsi viidi sihtrühmadega läbi fookusgrupp, et süvendada saadud andmeid nii varjupaikades viibivate vägivallaohvrite kui ka nendega töötavate sotsiaaltöötajatega.

- a) Poolstruktureeritud intervjuu (lisa 1).

Poolstruktureeritud intervjuude omadused on järgmised:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Intervjueerija ja intervjueeritavad viivad läbi ametliku intervjuu.
- Intervjueerija töötab välja ja kasutab intervjuu juhendit. See on nimekiri küsimustest ja teemadest, mida vestluse käigus käsitletakse, tavaliselt kindlas järjekorras.
- Intervjueerija järgib vestluse juhti, kuid on võimeline järgima vestluse teemakohaseid suundumusi, mis võivad kõrvale kalduda juhust, kui ta leiab, et see on asjakohane.

Mõned intervjuud viidi läbi silmast silma, teised viidi läbi veebipõhise platvormi kaudu, kuna tervisekriisi tõttu oli tegemist erakorralise olukorraga.

Poolstruktureeritud intervjuu hõlmab kuulamist, kuid ka võimalust esitada küsimusi, mis aitavad saada projektiga seotud teavet.

Enne intervjuu läbiviimist kaaluti mõningaid põhiprintsiipe:

- Avatud ja küsimuste suhtes tundliku lähenemise kasutamine
- Enese avalikustamise asjakohase kasutamise juhtimine
- Intervjuu jaoks mugava keskkonna loomine
- Võttes arvesse intervjuude ajastust
- Emotsionaalse mõjuga toimetulek

Enne intervjuu läbiviimist täitis iga osaleja veebivormi, et koguda tema teadlik nõusolek, allkirjastada privaatsuspoliitikat ja koguda üldist teavet. Uuringus osalemine oli kõigi osalejate jaoks vabatahtlik.

Kõik intervjuud salvestati ja transkribeeriti nende verbaalne ja mitteverbaalne sisu.

b) Fookusgrupp oli kvalitatiivne uurimismeetod, mis põhineb grupiarutelul, mis võimaldas koguda arvamusi ja hinnanguid konkreetse teema kohta. See uuring ei andnud arvandmeid, mida oleks saanud statistiliselt analüüsida, kuid võimaldas analüüsida sündmusi nende seisukohast, kes neid igapäevaselt kogevad, hõlbustades ja rikastades uuritava nähtuse mõistmist.

Fookusgruppi juhtis moderaator, kelle ülesanne oli sõnastada küsimused, et ergutada vestlust ja soodustada osalejate vahelist mõttevahetust. Moderaator esitas küsimused struktureeritud skeemi alusel, mille põhjal tõlgendati andmeid, rõhutades tagajärgi.

Eelkõige tuvastati ja uuriti järgmisi aspekte:

- sihtrühma vajadused
- ootused
- tunded ja emotsioonid

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Alles pärast poolstruktureeritud intervjuude andmete analüüsi koostati nimekiri küsimustest edasiseks uurimiseks.

3. Vajaduste analüüs

KÜLALISEMA INTERVJUUD

Intervjuud viidi läbi isiklikult ja veebipõhiselt, kui olid logistilised raskused.

Eri partnerriikide sihtrühma kuuluvate naiste vanus on 15-48 aastat ja nad kõik on pärit projektiga hõlmatud riikidest.

Kõik uuringus osalenud naised teatasid, et nad on olnud varjupaigas või vastuvõtukeskuses kokku kahe kuu kuni kolme aasta jooksul. Mõned neist jagasid tuba teiste emade ja lastega ning mõnedel ei olnud lubatud tuba jagada. Kõigi vastuvõtivate emade jaoks kujutab igapäevase elu vaheldumine ja uute harjumuste omaksvõtmine ning elamine koos teiste varem tundmatute inimestega endast olulist raskust emadele, kes on varjupaigas majutatud ja jagavad päeva, aega ja ruumi (ühisruumi) teiste abivajajatega. Intervjueeritavad nõustusid peaaegu üksmeelselt, et hooldusvõimalused vastavad ja on vastanud nende vajadustele. Nad kirjeldasid seda kohta kui ilusat, intiimset ja "sooja" kohta, kus nad saavad tunda end rahulikult, kaitstult ja turvaliselt. Mis puutub abivajajate haridustasemesse, siis kõik nad on omandanud kohustusliku hariduse.

Intervjuude käigus uuriti järgmisi valdkondi:

Kogemused kaitseteenistusega

Osalejad väljendasid täielikku rahulolu saadud ja saadava toetusega. Nad väitsid, et said palju kasu oma emotsionaalsele seisundile, vaimsele tasakaalule ning turvalisuse ja kaitsetundele.

Tänu meeskonna toetusele ütlevad kõik intervjueeritavad, et nad on õppinud uusi oskusi, mis on kasulikud mitte ainult vanemate tasandil, vaid ka individuaalsel tasandil oleme leidnud siin tõelist tuge, emad, õed, sõbrad, nad kuulavad meid isegi öösel ja püüavad rahuldada iga ema igat vajadust.", "... Olen õppinud mitte sekkuda oma tütre eraellu ...", "... olen õppinud, et elu saab hästi elada koos graafikutega ...", "... olen õppinud, et siirus tasub ära ...", "... lastele, et nad peavad jagama, nad peavad käituma hästi ja nad peavad austama reegleid ...". lastele, et sa pead jagama, sa pead käituma hästi ja sa pead austama reegleid ...".

Intervjueeritavate sõnul on pedagoogide poolt kasutatavate meetodite hulgas dialoog ja eeskuju. Nende sõnul on isegi väikestel sõnadel uus tähendus, nagu "aitäh, oled teretulnud, jagamine, kogukonnas elamine", kuulamine ja jagamine võimaldasid intervjueeritavatel olla oma lastele heaks eeskujuks. Mõned emad

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ütlevad, et neil oli raskusi, eriti integratsiooni esimestel päevadel, asutuses jagatud reeglite vastuvõtmisel ja praktikas rakendamisel.

Individaalsed ja grüpiintervjuud viidi läbi psühholoogide ja sotsiaaltöötajate poolt erinevates partnerriikides ja erinevates vastuvõtukeskustes.

Tugikursuse abil suutsid intervjueeritud emad suurendada oma enesekindlust ja muuta oma enesehinnangut. Lisaks väitsid nad, et neil aidati kontrollida oma emotsionaalseid reaktsioone, vähendada teiste mõju, vähendada oma hirme ja saada tugevamaks, seades iseenda prioriteediks. Täiendav toetus, mida abisaajad sooviksid, puudutab psühholoogilist tuge ja vanemate nõustamist, samuti täiendavat rahalist toetust ja abi tööturule (taas)sisenemisel (tööotsimine - tööpakkumine - rahaline toetus).

Isiklik arusaam

Kõigil intervjueeritavatel oli raske kirjeldada, milliseid ressursse nad endas ära tunnevad, seega pidid intervjuerijad andma näiteid ja vaatama, milliseid mainitud ressursse nad ära tunnevad.

Lõpuks suutis iga ema välja tuua vähemalt ühe kvaliteedi. Nad rääkisid sellistest omadustest nagu: julgus ("Mul oli julgust lahkuda pärast 13 ja pool aastat"), töökus, töökus, kodutöötaja, suuremeelsus ("Mulle meeldib teisi üllatada, olen suuremeelne, võin öelda, et olen hea inimene, tähelepanelik laste vajaduste suhtes, tähelepanelik selle suhtes, mida lapsed tunnevad, sain aru, et nad saavad ka ilma temata hästi hakkama"), säästlikkus ("Mul õnnestus iga kuu, kui olin kodus, raha kokku hoida").

Enamik emasid teatas pärast mõtlemishetke lõppu, et nad tunnevad suurt jõudu, mille olemasolust nad ise sageli ei teadnudki. Nad suutsid ellu jääda ja jätta seljataha raskused, millega nad silmitsi seisisid, ning on võimelised nägema end tuleviku suhtes positiivsemate mõtete ja tunnetega.

Mõned emad kirjeldavad end kui "...kindlameelsed, ma ei vaja kellegi abi, sest ma saan hõlpsasti ise hakkama...", "...ma olen väga hea ema, olen teinud oma vigu ja teen neid ikka veel, aga minu tütar on tõesti minu elu". Nad kõik väidavad, et neil on oma lastega väga hea ja lähedane suhe, mis põhineb kiindumusel, empaatial, dialoogil ja usaldusel, emade sõnadest selgub, et nende lapsed on olnud neile jõuallikaks.

Teisest küljest, kui neilt küsiti "Kuidas te tajute ennast emana?", väljendasid mõned neist tugevaid emotsioone, mis olid tingitud mitmest tegurist, mitte ainult seetõttu, et nad on igatsetud rasedust ja seetõttu tunnevad end endiselt liigutatult emana, kuid samal ajal muudab nende paigutus kaitstud asutusse neid hapraks ja ebakindlaks oma tuleviku suhtes, kuna nende suurim mure on, et nad võivad kaotada või neilt võidakse lapsed ära võtta mõne nende ebaõnnestumise või käitumise tõttu.

Teised aga kirjeldavad end kui emasid, kes on "ranged, eriti seoses magamaminekuga. Tagasihoidlik ja hea enamikus asjades", "hea ema", "... annan talle kõik, mis mul oli: lapsepõlve, rahulikkust, perekonda ja rõõmu",

'olen oma laste suhtes tähelepanelik, võib-olla liiga tähelepanelik. Pean püüdma rahuldada mitte ainult nende põhivajadusi, vaid ka vajadust nendega koos mängida'.

Mõned vastajad ütlevad, et neil puudub perekondlik võrgustik, millele nad saaksid loota, teised ütlevad, et nad saavad loota pereliikmetele, oma partnerile või päritoluperekonnale, paljud ütlevad, et neil puudub sõprusvõrgustik, ja kui see on olemas, siis on tegemist inimestega, kes on neist füüsiliselt kaugel. Paljude emade sõnul on see raskus tingitud sellest, et nad on keskendunud oma perekonnale ja laste kasvatamisele, mis on viinud sõprusvõrgustikust kaugenemisele.

Seoses oma vanemliku rolli tugevdamisega väitsid intervjuueeritud emad, et varjupaiga ja nõustamiskeskuse spetsialistid on neid väga palju aidanud.

Hooldekodus viibimise tõttu väidavad intervjuueeritud emad, et nad tunnevad üksindust ja usuvad, et nad saavad sõltuda ainult iseendast, mis on tingitud väärkohtlemisest ja selle kroonilisest teostamisest põhjustatud traumast. Enamik intervjuueeritavatest eri riikides väidab, et vajaduse korral pöördusid nad varjupaiga töötajate ja spetsialistide poole, kellelt nad on juba abi ja tuge saanud, sest nad on kindlad, et nad saavad võimalike tulevaste raskuste korral piisavat abi.

Abisaajate vastustest selle kohta, kuidas ja mida nad sooviksid oma varasemas elus muuta, kui nad saaksid ajas tagasi minna, võib järeldada, et ennetamine ning käitumismustrite ja suhtlemisreeglite muutmine võiks aidata noorematel naistel mitte kogeda vägivalda või kui vägivald peaks toimuma, siis osata kohe ja viivitamatult reageerida.

Emad väidavad, et kõikides riikides on vaja tungivalt nõuda teenuste tugevdamist ja teabe levitamist ning juurdepääsu teenustele, et kõik naised, kes on kogenud vägivalda mõnes vormis, saaksid teavet ja kasutaksid kõiki olemasolevaid lahendusi probleemiga tegelemiseks.

Hooldusteenused teevad tihedat koostööd teiste teenustega (nt lastehoid) - üks ema ei ole kindel, kas sellest oli tegelikult abi, sest probleemid tema lapsega jätkuvad. Siiski tunnistab ta, et mõnes mõttes on suunamine olnud kasulik (psühholoogiline abi, pedagoog).

Parandamist vajavatest aspektidest nimetasid vastajad toidu aspekti, mis peaks rohkem vastama külaliste eelistustele, võimalust teha nädala jooksul rohkem väljasõite, et tagada, eriti neile, kellel on keelatud üles võtta, et nad saaksid koos lastega aega veeta väljaspool rajatist.

Mõned ütlevad, et nad ei tunne vajadust midagi muuta: "Mulle meeldib see koht. Praegu pean seda oma koduks ja ma ei muudaks midagi. Kõik on siin olemas. Ma olen selle teenusega rahul, mul ei ole midagi, mille üle kurta".

Vaatamata tuvastatud negatiivsetele aspektidele, sealhulgas: vähene huvi lugemise vastu; töökohustused, mis ei võimalda osaleda tegevustes, koosolekutel, mõnikord ainult telefonivestlused spetsialistiga; keeldumine psühhoteraapiasessioonidel osalemisest (ainult 1 abivajaja); raskused piiride kehtestamisel ema-

lapse suhetes; rollide segadus (enne emaks olemist tahan olla nende sõber x 2 abivajajat); verbaalne vägivald (ta karjus mulle ja mina karjusin valjemini) kõik 5 abivajajat sooviksid arendada või säilitada oma lastega head suhted ja on valmis oma lastega tõhusalt suhtlema.

OPERAATORITE INTERVJUUD

Enne intervjuude läbiviimist kohandati poolstruktureeritud intervjuu juhendit vastavalt partnerriikide erinevatele kontekstidele. Intervjuud viidi läbi veebipõhise platvormi kaudu, kuna kõiki riike mõjutanud Covid-19 pandeemia tõttu kehtisid piirangud. Määrati kindlaks subjektid ja tehti selgeks intervjuu eesmärgid. Spetsialistide kogemuste paremaks mõistmiseks kasutati andmete analüüsimisel triangulatsiooni. Kasutati järgmisi analüüsiliike: sisuanalüüs, temaatiline analüüs ja diskursusanalüüs.

Sisuanalüüsi kasutati objektiivse ja süstemaatilise sisukirjelduse saamiseks, teatise sisu vähendamiseks ja eelkõige järelduste tegemiseks. See hõlmas: võtmesõnade/fraaside/teemade kindlaksmääramist, kodeerimist (analüüsiüksused, kontekst ja kvantifitseerimine) ning analüüsiskeemi koostamist. Analüüsiüksuste positiivset, negatiivset või neutraalset iseloomu analüüsiti kontekstiüksuste kaudu. Täpsem ülevaade eespool kirjeldatust on esitatud lisas 1.

Diskursusanalüüs keskendus verbaalsele, mitteverbaalsele ja kirjalikule keelele. Huvipakkuvad elemendid: hoiakud (vastuvõtlikkus, vaenulikkus), kasutatud sõnad/väljendid; võtmemõistete (emotsionaalne intelligentsus, kooliautonoomia) konkreetne terminoloogia, kuidas teatud teemat käsitleti, kuidas tähendus konstrueeritakse, teemade jaoks olulised või mitte olulised aspektid; kindlusastet näitavad sõnad.

Temaatilise analüüsi käigus tutvuti andmetega, loeti neid mitu korda läbi, tehti märkmeid; toimus avatud kodeerimine; koodide ühendamise kategooriateks; kategooriate ühendamise teemadeks.

Intervjuu oli jagatud nelja ossa:

Kogemuste taust

Kõik vastajad töötavad organisatsioonides, mis edendavad naiste õigusi ja soolist võrdsuslikkust ning pakuvad teenuseid soolise vägivalda ennetamiseks ja raviks. Täpsemalt on osalejate hulgas psühholoogid, sotsiaaltöötajad, pedagoogid, sotsiaaltöötajad ja haridustöötajad.

Koolitusvõimaluste osas väidavad mõned operaatorid, et neile ei ole kunagi pakutud nende töö jaoks kasulikke koolitusi, teised aga väidavad, et kuigi organisatsioon, kus nad töötavad, on pakkunud neile mõningaid koolitusvõimalusi, mis on seotud rajatiste kasutajatega, ei ole nad isiklike või tööalaste kohustuste tõttu saanud neist osa võtta. On ka neid, kes väidavad, et vägivaldaohvrite naised ja emad vastuvõtvates asutustes tehtav töö nõuab pidevat ja pidevat koolitust, sest töömeetodit tuleb pidevalt kohendada vastavalt kasutajatele ning meeskonnal on tunne, et uute üksuste kaasamisega õpitakse pidevalt midagi uut.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Teised väidavad, et avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud asutused pakuvad pidevalt eri huvidega seotud koolitusprogramme ja seminare. Mõned näited sellistest koolitustest on koolitusprogrammid vägivalda, väärkohtlemise vormide, inimkaubanduse, trauma, ohvrijuhtimise ja traumajärgse stressi, Istanbuli konventsiooni, soolise võrdõiguslikkuse ja LGBTQI-küsimuste ning soolise võrdõiguslikkuse perspektiivi kohta. Samuti on koolitusi kiusamise, laste väärkohtlemise, leinaseisundi, söömishäirete, internetisõltuvuse, sõltuvusainete ja väärkohtlemise vahelise seose kohta, samuti vanemate koolide, kultuuridevahelise ja tööalase nõustamise ning alternatiivsete teraapiameetodite kohta.

Näiteks Eestis pakuvad kõik varjupaigad oma töötajatele lisakoolitust. Kuna varjupaikade teenuseid koordineerib Eestis Sotsiaalkindlustusamet (SIB) ja neid rakendavad valitsusvälised organisatsioonid, pakub SIB kord aastas põhjalikku koolitust IPV ja GBV kohta, mis on varjupaikade töötajatele kohustuslik. Lisaks osalesid intervjuueeritavad eakate väärkohtlemise, mitteametlike hooldajate toetamise, juriidilise koolituse, psühholoogia- ja sotsiaalküsimuste koolituste koolitustel.

Kõik need koolitused võimaldavad spetsialistidel rikastada oma teadmisi ja spetsialiseerumist, tutvudes uute terminite, tehnikate, vahendite ja metoodikatega pidevalt muutuvast valdkonnast. Lisaks sellele aitavad koolitused kaasa töötajate mõjuvõimu suurendamisele, säilitavad kõrgeid akadeemilisi ja ametialaseid standardeid ning hõlbustavad koostööd naisteasutuste võrgustikus.

Töökogemus

Meeskonnatöö on kõigi intervjuueeritud operaatorite jaoks väga oluline ja suhtlemine näib olevat vajalik igapäevase töö tegemiseks vastuvõtuasutustes. Meeskonna koostöö on kasulik, et saavutada püstitatud ja loodetud eesmärged, iga meeskonnaliige peab seda oluliseks. Meeskonnatöö on töökontekstis väga oluline ja kõik osalejad hindasid kolleegide kogemusi kui abivahendit edasiste teadmiste omandamiseks ja enda tõhususe parandamiseks.

Mõned praktikud leiavad, et pidev koolitus on vajalik ning sagedased kohtumised võimaldavad neil tunda end toetatuna ja neil on võimalus väljendada oma kahtlusi, kuidas teatud olukordades sekkuda.

"See toetab minu tööd, sest meeskonnas on meil kõigil erinev taust, nii et meil on multidistsiplinaarne lähenemine tuumiku eest hoolitsemiseks. Nii et mina pakun oma oskusi pedagoogina, on neid, kes pakuvad oma oskusi psühholoogina, neid, kes pakuvad oma oskusi sotsiaaltöötajana, ja siin tulebki hea meeskonnatöö sisse".

Mis puutub suhetesse emadega, siis on see määratletud kui pidev tugitöö, mis ei asenda neid kunagi, vaid seisab nende kõrval. Ka see on naiste ja ettevõtjate vaheline koostöösuhe, ilma milleta ei oleks võimalik töötada.

"...see on vastastikkuse ja vahetuse suhe, eelkõige annavad nad mulle ja mina annan neile, ka isikliku arengu osas, vahel toetavad nad mind ka, kuidas ma pean neile lähenema, see on vastastikune andmine. Ilmselgelt on aeg-ajalt, kui ma näen neis palju raskusi, minu ülesanne on aidata neil neid muresid ületada, nii et ma väga eelistan mõttevahetust, dialoogi, vaatan, mis neid häirib, mida me saame teha, et nad saaksid ületada takistusi sees või väljas. Nende suhe oma lastega, kui nad võib-olla ei tea, kuidas neid võtta, mida teha, et võtta üle oma ema roll. See on ka minu jaoks kasvamine, sest ma ei ole ema ja seetõttu ei saanud ma end täielikult nende olukorda panna...".

Seetõttu põhinevad suhted vastuvõtivate emadega kõigi ettevõtjate puhul usalduse, aususe, solidaarsuse, koostöö ja toetuse põhimõtetel. Täpsemalt öeldes on tegemist mittedirektiivse suhtega, mida iseloomustab ehedus, empaatia, aktiivne kuulamine ja tingimusteta positiivne suhtumine, mille kaudu saavutatakse vastuvõtivate emade mõjuvõimu suurendamine. Paljud neist põhjendavad oma tihedat suhet vastuvõtivate emadega sellega, et nad ise on emad ja suudavad neid paremini mõista oma vanemliku rolli kaudu.

Nooremate operaatorite seas on levinud probleemiks vanus, kuna mitmed kasutajad on neist vanemad ja see paneb emad arvama, et neid ei mõisteta täielikult, esialgu soodustas minu noorus ülekandev ja vastanduv suhteid, seega olukordi, kus emad ei tajunud minu rolli või tundsid, et see on liiga lähedal nende enda vanusele, seega esialgu oli minu töö eesmärk jääda nende võrdluspunktiks, kuid säilitada minu positsioon rollina, sest me teame väga hästi, et rolli ja funktsiooni vahel on suur vahe ja igal juhul tuleb seda tajuda täpselt nii, et me saaksime muutuda võrdluspunktideks, mitte panna paika totaalse sõpruse ja mitte otsese vastandumise olukordi rolliga, nii et see oli minu jaoks ka töö iseendaga, sest ka minu jaoks oli raske suhelda, kuna nad olid väga noored".

Enamik sotsiaaltöötajaid tunnistab, et nad seisavad oma igapäevatöös silmitsi mitmete väljakutsetega. Kõigepealt raskendab vägivalla ohvriks langenud naistele iseloomulik uskmatuse, eriti kui naised ja sotsiaaltöötajad räägivad eri keelt. Teised raskused on seotud nõustamissessioonide tühistamisega, koostööga teiste teenustega, ressursside vähesusega, taotluste keerukusega ja abikaasade võimalike ähvardustega.

Mis puutub kuulamishetkedesse, siis kuigi nii psühholoog kui ka sotsiaaltöötaja pühendavad oma tööaja jooksul konkreetsed kuulamisruumid, siis operaatorid usuvad, et nendega ei ole mingit konkreetset hetke, vaid kogu päev on pühendatud ema vajaduste kuulamisele. Eelkõige langeb kuulamisele pühendatud aeg kokku õhtul, kui emad on lapsed magama pannud, nad võtavad endale aega ja arutavad koos valves oleva operaatoriga veedetud päeva, võimalikke kahtlusi või erivajadusi.

Ettevõtjad märgivad, et nende asutustes toimuvad temaatilised töötod, mis põhinevad näiteks pidudel, kuid ka konkreetsed töötod, mis põhinevad emotsioonidel (loominguline lugemine, loov mõtlemine...), ringlussevõtul ja keskkonna austamisel. Raskus seisneb selles, et nad ei saa korraldada tegevusi, mis

hõlmavad samaaegselt nii emasid kui ka lapsi, ning see toob sageli kaasa ühe sihtrühma tähelepanu hajumise ja puudumise.

P.E.I. koostamise subjektideks on operaatorid, kes täidavad vaatluslehti kord kvartalis, sotsiaaltöötaja ja asutuse juht ning lõpuks P.E.I. referent, kusjuures viimatinimetatud isik langeb kahes asutuses kokku kahe kasvatajaga ja kolmandas kokku sotsiaaltöötajaga. Vaatlus toimub pidevalt, vaatluslehtede abil kogutakse teavet ja lahendamist vajavaid probleeme, mida iga operaator on oma vahetuse jooksul täheldanud. Ema on kaasatud P.E.I. jagamise kaudu, seda jagamist teostab struktuuriüksuse sotsiaaltöötaja või P.E.I. juht. Kõigis kolmes struktuuris, kus intervjuueeritud operaatorid töötasid, on see P.E.I. koostamise ja jälgimise ühine liin.

Emotsionaalse intelligentsuse kogemused

Kõik eksperdid nõustuvad, et hariduslik iseseisvus on oluline ja töö lahutamatu osa. Nad tegelevad intensiivselt iseseisvuse ja iseseisvaks eluks ettevalmistamisega. "Iseseisvus oma elu üle" üks ekspert soovis rõhutada, et oluline ei ole mitte ainult hariduslik iseseisvus, vaid ka oma elu üle kontrolli võtmine. Teine ekspert nõustus temaga, öeldes, et (formaalne) haridus on viimasel kohal, sest abivajajatel on sellised probleemid, et haridusele on raske keskenduda. "Autonoomiat soodustatakse, (...) kuid hariduse küsimus jääb sageli puutumata." Haridusautonoomia on kombineeritud edasise majandusliku autonoomiaga, töövõimalustega, autonoomiaga, et luua paremad tingimused naise elule ja perekonnale, et naine ei oleks sunnitud majandusliku sõltuvuse tõttu naasma oma abikaasa (kuritarvitaja) juurde tagasi pöörduma. Haridusalane autonoomia saavutatakse otseselt töötubade kaudu, mis keskenduvad enesekindlusele ja enesehinnangule, mille kaudu nad mõistavad, mida nad võiksid teha või on juba teinud või tahtnud teha, kuid neil ei ole seni olnud selleks võimalusi.

Praktikud nõustuvad, et seda tüüpi töö puhul on raskuseks ema vähene motivatsioon muutusteks. Abivajajad, kes on hooldekodus vastu tahtmist, on vähem valmis koostööle, isegi kui nad vajavad palju abi. Sageli võib raskuseks osutuda emade vastutuse ja kõrgema enesehinnangu julgustamine. Mõnel abivajajal ei ole realistlikke ootusi, nad tahaksid kõik kohe ära lahendada. Mõnel on raskusi probleemide määratlemisel või prioriteetide seadmisel. Mõnikord tekivad nad juba juriidilise protsessi lõpus (nt mööduvad kaebuste esitamise tähtajad, kuid nad on protsessi ilma toetuseta läbi käinud), mistõttu töötajad ei oska midagi muud teha kui kuulata.

Kõik praktikud nõustuvad, et puuduvad konkreetset suunised ja protokollid vägivalla ohvriks langenud emade jaoks, mis võimaldaksid neil arendada piisavat kasvatusliku autonoomia taset. Üks ekspert väidab, et nad kasutavad ohutusplaanide, mida nad järgivad koos naistega (nad keskenduvad nende võrgustike loomisele kohalikes kogukondades, otsides ressursse, mida nad võiksid kasutada nõustamis- või perekeskuse vormis).

Siiski tunnistavad nad, et asutustes, kus nad töötavad, on selle kasutajatüübiga töötamisel ühine joon, mis puudutab seega austusel ja isiku kesksusel põhineva sekkumise mudeli jagamist.

Mis puutub tööajal kasutatavatesse vahenditesse ja mudelitesse, mida kasutatakse vastuvõtvate naiste emotsionaalse intelligentsuse õpetamiseks, siis mõned ettevõtjad usuvad, et töötubade kaudu saab õigete meetoditega edastada hariduslikke sõnumeid mitte ainult naistele, vaid ka alaealistele. Kõik operaatorid nõustuvad, et emotsionaalse intelligentsuse kallal töötamine on väga oluline ja tõhus, et saavutada oodatud eesmärgid.

"See on väga oluline, ka seetõttu, et emad tulevad siia, eriti naised, kes on kannatanud vägivalla all, uskudes end süüdi, st et ma olen olnud vägivalla ohver, sest see on minu süü, siin tuleb mängu kasvataja roll, töötades tema emotsionaalse intelligentsuse, tema emotsionaalse valdkonna kallal, teadvustades talle, et vägivalla ohvriks langenud naine ei ole süüdi, ta on ainult ohver. Sealt algab teadlikkuse tee, mis viib emad mõistma, et nad on naine, naiseks olemine ei põhjusta meest, kelle eest sa pead saama peksa, enne emaks olemist oled sa ikkagi naine ja seetõttu aktsepteeri ennast kõigepealt naisena, siis emana, kaaslasena, see on teadlikkuse ja autonoomia tee 360° autonoomia, mitte ainult lapse juhtimiseks, vaid ka oma emotsioonide juhtimiseks, oma ruumi juhtimiseks, sünnituste juhtimiseks jne."

Kuigi emotsionaalse intelligentsuse kohta on avaldatud mitmeid raamatuid ja nad tunnistavad, et ülikoolides on sel teemal kursusi, ei osanud ükski intervjuueeritav nimetada konkreetseid koolitusi või mudeleid/vahendeid, et parandada varjupaikade abivajajate emotsionaalse intelligentsuse oskusi. See sõltub väga palju nõustajast ja ka abivajajast endast. Nõustaja võib kasutada kõiki tema käsutuses olevaid meetodeid, kuid lõpuks ei tea keegi, kui palju või kas abivajajad seda üle võtavad.

Üldiselt on töö emotsionaalse intelligentsuse oskustega suhteliselt pikk protsess ja naiste varjupaiga viibimise aeg ei ole piisav pikaajalise mõju saavutamiseks (tavaliselt vaid paar nädalat või keskmiselt paar kuud). Abivajajate vaimne seisund ei võimalda neil mõnikord edasisi teadmisi omandada.

Pärast määratluse jagamist nõustusid kõik praktikud, et nende tööpraktikas on see üks põhilisi tööaspekte ja et see on oskus, mida kasutatakse pidevalt selleks, et emad mõistaksid teiste inimeste vajadusi ja emotsioone.

Nad usuvad ka, et seda kasutatakse laialdaselt vägivalla ohvriks langenud naisi vastuvõtvates keskustes, sest sageli on tegemist madala enesehinnanguga naistega, kelle emotsionaalse intelligentsuse aspektiga töötamine võimaldab neil kõigepealt mõista oma emotsioone, osata neid lugeda ja muuta neid oma isikliku ajaloo teadvustamise valguses.

"Sisene teise inimese emotsionaalsesse väljale ja haara üles olulised aspektid, mis siis võimaldavad sul suhestuda. Kui ma enne ütlesin, et te peate alati kohanema teie ees oleva inimesega, siis see on tõsi, sest me

kõik oleme erinevad ja seega peate haarama erinevaid aspekte, suhtumine muutub sõltuvalt sellest, kellega me suhtleme. Aga see on meie töös väga oluline.

Kogemused hariduslikust autonoomiast

Mis puutub lapsevanemate oskustesse, siis emasid toetatakse vastavalt nende vajadustele, emade toetamine sõltub ka töötajast, seda tuleb teha väga oskuslikult ja võtta arvesse emade haavatavust.

Vastuvõtukeskustes viibivad emad võtavad kiiresti vastutuse oma elu eest: "Sotsiaalse tõrjutuse tagajärgedega tegelemine on ülioluline. Lõppkokkuvõttes on eesmärk tagada, et nad saaksid alustada oma elu täiesti iseseisvalt. Ja samal ajal olla täistööajaga lapsevanem. Olla elus tõhusad ja tulla toime kõigega, mida on vaja teha. Ja kui ei saa, siis paluda abi... ja osata abi paluda, sest nad ei tea isegi, kust abi küsida. Kust otsida ja kust abi leida".

Suuniseid ei ole, kuid on olemas viited sellele, mida tuleb tähele panna ja millega tuleb tegeleda. "Kuidas sellega tegeleda, peab olema juba nõustajate teadlikkus". Multidistsiplinaarse meeskonna töö on oluline individuaalse sekkumisplaani väljatöötamiseks, uute oskuste arendamiseks, juhtumi hindamiseks ja abivajaja rehabilitatsiooniks. Perevägivalla ohvrite juhtumitega tegelemine nõuab hästi struktureeritud sekkumist, mis on kohandatud abivajaja vajadustele, koos spetsialistidest koosneva meeskonnaga, mida edaspidi nimetatakse multidistsiplinaarseks meeskonnaks.

Meeskonnatöö tulemusena tuvastatud positiivseid aspekte silmas pidades võib mainida järgmist: "suhtlemisoskuste arendamine", "laiem arusaamine abivajaja vajadustest", otsuste tegemise lihtsus, ühiste väärtuste tuvastamine; "uute strateegiate" arendamine, "enesekindla suhtlemise, empaatia ja sotsiaalsete oskuste harjutamine koos oma meeskonnaga".

Lapsevanemate oskuste arendamise aspekt on ettevõtjate töös kesksel kohal ja see hõlmab näiteks emade toetamist selles, kuidas oma lastega toime tulla, kuidas investeerida oma vaba aega, kuidas mängida oma lastega, kuidas võtta kohustusi. Autonoomsus on põhiline aspekt, mis tuleb saavutada kohe pärast nende paigutamist, ja seetõttu toetab meeskond neid koolituse ja töötegevuse otsimisel, kodu otsimisel, kui neil ei ole, ja tugirühma otsimisel, mis võimaldab neil mitte jääda üksi, kui nad on vastuvõtvates struktuurides viibimise lõpetanud.

"Seega on meie toetus nii nende toetamine kui ka saatmine olulise ja lastele kasuliku ülesande täitmisel, et jälgida ja näha, kas see, mida nad teevad, sobib nende lastega tehtavaks. Toetamine, järelevalve ja saatmine, sest ilmselgelt peame me neid jälgima nende kasvuprotsessis nii lapsevanemaks olemises, isegi kui nad seda mõnel juhul ei vaja, aga nad sõltuvad mõnest asjast, kus nad tunnevad end iseenda armu all olevat, sest nad ei tea, mida ja kuidas seda teha, ja meie ülesanne on just neid saata, et nad oleksid siis võimelised seda iseseisvalt tegema."

Ükski vastanutest ei suutnud määratleda konkreetseid suuniseid ja/või protokolle üksikemadele/vägivallaohvritele, mis võimaldaksid neil arendada piisavat haridusliku autonoomia taset, välja arvatud mõned rahvusvahelised protokollid, mida riiklikul tasandil ei kohaldata. Peale selle ei suutnud ükski neist nimetada vahendeid/mudeleid, mida nad kasutavad oma teenustes, et võimaldada abivajajate iseseisvat haridustegevust, välja arvatud struktureeritud vahendid seoses tööalase nõustamise või oskuste arendamisega ning haridusstsenaariumid, mis aitavad naistel hinnata oma vajadusi ja võimalusi nende rahuldamiseks.

Sekkumisprotsessis kutsutakse ohvrit osalema rühmaohtumistel koos teiste emadega ja individuaalsetel kohtumistel. Osalemine viib vajaduste tuvastamiseni ja hõlbustab tema rehabilitatsiooniks vajaliku sekkumisplaani rakendamist.

Abivajajat aidatakse/juhendatakse vanemlike oskuste omandamisel:

- nõustamise, valideerimise, sekkumise kaudu vastavalt abivajaja vajadustele "vastavalt vajadusele anname teavet laste või ema käitumise/hoiakute kohta laste suhtes", "näitame neile, kuidas seda teha".
 - Kollektiivsed sekkumised, milles osaleb kogu rühm - töötoad, lastekasvatuse ja sotsiaalsete oskuste koolitus.
- Intervjueeritavate sõnul toetatakse emasid nende vanemlike oskuste arendamisel vastavalt nende soovidele ja vajadustele. Konkreetsemalt on nõustamise või psühho-hariduse eesmärk neid võimestada selliste sekkumiste kaudu nagu erinevate asutuste korraldatud vanemluskoolid. Lisaks nõustuvad kõik intervjueeritavad, et üksikemade/vägivallaohvrite kasvatuslik iseseisvus on nende teenuse väga oluline eesmärk ning tavaliselt saavad nad järelkontrolli käigus teada, mil määral see on saavutatud.

FOCUS GROUP

Ajavahemikul 15.11.2021-27.01.2022 viidi läbi 10 fookusgruppi: 5 sotsiaaltöötajatega ja 5 emadega, keda võõrustatakse partnerriikide (Eesti, Horvaatia, Kreeka, Itaalia ja Rumeenia) perevägivalla ohvrite varjupaikades.

FOCUS GROUPMOMS

Keskmine osalejate arv oli 4,6, neist 3 osalejat Horvaatiast ja Eestist, 4 Rumeeniast, 6 Kreekast ja 7 Itaaliast. Uurimisrühma kuulusid kõik vanuserühmad alates 18 kuni 45 aastat ja vanemad. Lisaks on enamik abisaajatest vähemalt ühe lapse emad.

Emad saavad kasu nõustamiskeskuste, hädaabi- ja rehabilitatsioonikeskuste ning sotsiaalkorterite teenustest. Erialateenustes viibimise aeg varieerub 1-3 kuust kuni 7 kuud +.

Järgnevad väited kajastavad üldist pilti fookusgrupis osalenud abisaajate vahelisest dünaamikast:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"kuigi nad ei tundnud teineteist enne seda kohtumist, tekkis neil varakult/suhteliselt kergesti hea suhtlus ning nad tundsid end mugavalt oma mõtteid ja tundeid jagades".

"nad väitsid, et nad tunnevad, et neil on omavahel palju ühist ja nad kõik nõustusi, et nad tunnevad end aktsepteerituna ja rahulolu, sest nad said aru, et nad ei ole kindlasti ainsad, kes on seisnud silmitsi raskete olukordadega; arutelu kaudu tundsid nad, et üks saab teist tõhusamalt aidata, ka oma emarollis".

Osalejad olid täpsed ja esitasid fookusgrupi korraldajatele lisaküsimusi.

Rinnaga toitvatel emadel oli võimalus osaleda koos oma lastega, üldine õhkkond oli vastastikuse usalduse ja heakskiidu õhkkond.

Osalejad olid avatud arutelule ja andsid palju teavet teenuse kohta.

Naiskasutajatel paluti osaleda arutelus ja esitada oma seisukohti antud teemal. Täheldati, et naised, kes olid olnud kaitsesüsteemis pikemat aega, olid arutelluse rohkem kaasatud. Üldiselt oli arutelu hea. Osalejad olid avatud ning vajaduse korral ausad ja kriitilised. Pikemat aega sotsiaalteenistuses olnud naissoost abivajajatel oli võimalus julgustada uustulnukaid ja öelda neile, et nad saavad sellest raskest perioodist spetsialistide abiga üle.

Allpool analüüsiti esitatud küsimustele antud vastuseid.

Milliseid teenuseid saavad emad? Milline on üldine arusaam emadele pakutavatest lastekasvatuse alastest teenustest, millesse nad on kaasatud?

Abisaajatele pakutavatest sotsiaalteenustest võib nimetada majutust, sotsiaalkorterit, sotsiaalnoustamist, psühholoogilist nõustamist, psühhoteraapiat, õigusnõustamist, alaealiste nõustamist, nende ja lapse arstiabi, toetust toiduainekulude või muude kiireloomuliste vajaduste katmiseks ema-lapse paarile ning iga keskuse spetsiifilisi haridusprogramme (töötoad, tugirühmad jne).

Üldiselt hinnati saadud teenuseid heaks ja väga heaks.

Abivajajad kirjeldasid sotsiaalteenistustelt saadud abi kui neile olulist ning rahu ja rahulikkust toovat abi.

Mõned abivajajad mainisid saadud lahket vastuvõttu, sooja sööki, kallistusi ja tuttavat keskkonda.

Eelised: Sõltumata saadud teenustest (majutus, nõustamine: sotsiaalne, psühholoogiline, juriidiline; isiklik juhtimine, rahaline toetus, abi töö leidmisel, enesekindluse suurendamine, lastehoid, vahendamine ametiasutustega), kirjeldati kõiki teenuseid kui koheseid, vajalikke ja kasulikke.

Sotsiaalteenuste saamise konteksti on kirjeldatud kui perekeskne, empaatiline ja positiivne.

Raskused: Kõik fookusgrupis osalejad mainisid laste heaoluga seotud väljakutset üldiselt, teenused peaksid keskenduma mitte ainult emale, vaid ka lapsele või nende kahe vahelisele suhtele, ning paremat korraldust

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

lastekeskuses läbiviidavate tegevuste osas, laste eest hoolitsemist keskuse töötajate poolt (kui olukord seda nõuab).

Teised probleemid, mida abisaajad mainisid, olid: hirm tuleviku ees (pärast keskusest lahkumist) ja piiratud aeg, mida nad oma lapsega veedavad (tööplaanide tõttu). Toetusesaajad kirjeldasid pideva väljakutsena võitlust, et taastada jõud ja naasta normaalsesse ellu.

Kirjeldage lühidalt, mida fookusgrupis osalejad ütlesid, et nad peavad teenuste saamist raskeks.

Osalejad väitsid, et nad vajavad nädalavahetusel rohkem "vabadust" ja et nende nõudmised keskendusid pigem nende laste kui nende kui naiste vajadustele.

Mõned abisaajad pidid kodust lahkuma ainult poolega oma lastest. Isegi kui nad hoiavad ühendust telefoni teel, on see üks suurimaid väljakutseid, millega nad seni kokku puutunud on.

Osalejad soovitasid rohkem teraapiat ja psühholoogilist nõustamist lastele; kompleksseid teenuseid lastele (rehabilitatsiooniplaan jne).

Kirjeldage lühidalt Kas on võimalik ette kujutada teatud reeglite muutmist seoses söögikordade, ostude ja toiduga seotud autonoomiaga?

Osa abivajajatest saab ise sisseoste teha, kasutades selleks sotsiaalseid vautšereid, mida nad saavad asutuses viibimise ajal. Nad on rahul, et saavad ise oma toitu valida.

Teiste abisaajate puhul juhime tähelepanu sellele, et osalejad osalevad otsuste tegemise ja toidu valiku protsessis ning koostavad nimekirja sellest, millest neil on puudus ja mida nad sooviksid - seda hinnatakse kõrgelt.

Enamik vastanutest pidas eeskirju "mõistlikuks", "mõistlikuks ja kogukonna eluks vajalikuks", "ei ole toitumise vastu",

Mainiti mitmeid muudatusi, mida abisaajad soovisid, näiteks toidu olemasolu tubades ja võimalus saada erinevat toitu.

Kirjeldage lühidalt Kuidas oleks võimalik muuta vaba aja sisustamist lastega? Mida võiks teha teisiti?

Abisaajad on rahul mitmesuguste tegevustega (abi kodutööde tegemisel, ratsutamise kursus, kaasav töötuba, kus nende lapsed osalevad koos autistlike lastega, mida korraldab partnerühing jne).

Nad juhtisid tähelepanu ka sellele, et:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Oleks väga kasulik, kui kodu saaks pakkuda ka lastehoiuteenuseid.
- lastel on liiga palju vaba aega
- emal ei ole piisavalt autoriteeti ja ta vajab laste vaba aja veetmisel lisaabi, sest ta tunneb, et lapsed veedavad liiga palju aega televiisori, mobiiltelefonide ja sülearvutite ees.
- pluss töötoad lastele

Kirjeldage lühidalt Kuidas soovite sekkuda elamurühma juhtimisega seotud valikutesse? Kuidas saaksite isiklikult kaasa rääkida? Kas sooviksite tuua rekvisiite?

Abisaajad väitsid, et nad ei tea, neil ei ole soovitusi või nad on praeguse olukorraga rahul.

Mitmed abivajajad märkisid siiski, et nad soovivad, et asutuse töötajad kuulaksid neid vajaduse korral ära ja et nad sooviksid võimalikult palju lastepõhiseid tegevusi, sõltuvalt abivajajate ja sotsiaaltöötajate ajakavast.

Kuidas parandab kaitstud asutuses viibimine nende heaolu? Kas nad märkavad muutusi oma emaga suhtlemises, kui nad viibivad kaitstud teenustes?

Abisaajad tunnistasid suurt erinevust võrreldes sellega, kuidas nad olid enne keskusesse tulekut. Paranemise elemendid on järgmised: enesekindlus, rahulik uni, rahulikud lapsed, vähem nutmise episoodide nende jaoks, nad tunnevad end turvalisemalt, neil on rohkem aega lapsega suhtlemiseks; nende iseloomu tugevdamine, nende õiguste õppimine ja kasvamine paremaks inimeseks ning paremaks lapsevanemaks saamine; tugevamad, iseseisvamad ja optimistlikumad; turvatunne.

Nad on teadlikud, et varjupaiga kogemuse tulemusena on nad läbinud olulisi positiivseid muutusi. Need puudutavad peamiselt meeleolu, võimet kontrollida viha- ja ärevustundeid ning hirme ning oskust planeerida ja ette näha rahulikumat elu.

Kuigi enamik naisi täheldas positiivseid muutusi, ütles üks abivajaja, et tema suhted pojaga muutusid pärast kodust lahkumist pingelisemaks (poja suur vastuseis). Varem sellist vastupanu ei olnud. Ta on noorim poeg ja kuulas alati ema ja nad said hästi läbi, nüüd aga läheb ta kõigele vastuollu, mida ema talle ütleb).

Mis nende arvates aitab neil parandada suhteid oma lastega? Kuidas aitab varjupaigas või kaitstud kohas viibimine neil oma emotsionaalset heaolu paremini teadvustada?

Vastused ulatusid sellistest vajadustest nagu rahumeelne ja vägivallavaba keskkond konkreetsetele soovitudele keskuse spetsialistidele. Mainiti järgmisi punkte:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- tahaks sagedamini psühholoogiga koostööd teha.
- võitlus iseendaga, ausus, negatiivse, mitte ainult positiivse väljendamine ja enda nägemine teiste ees - need on teemad, mida osalejad rõhutasid kui olulisi.
- laste teraapia ja tugirühmad samaealistele lastele.
- eelistaks pigem praktilisi, praktikale suunatud tegevusi (väljasõidud, meelelahutus jne) kui kontseptuaalseid, õppe- või aruteluüritusi.

Kas nad arvavad, et teenusepakkujad või nõustajad aitavad neil toime tulla viha, segaduse, kurbuse, ärevuse jne hetkedega? Kas nad arvavad, et see muudab seda, kuidas nad tulevikus probleemidega toime tulevad? Kui jah, siis kuidas?

Abivajajad väitsid, et nad olid rahul sellega, et keskuse töötajad kuulasid neid ära ja et kõik asjad, mida nad keskusel viibimise ajal õppisid (oma tunnete mõistmine, suhete juhtimine, suhtlemisoskuste parandamine), olid neile hiljem, pärast kodust lahkumist, kasulikud. Emade avaldused sisaldasid ka järgmisi soovitusi:

- Oleks teretulnud rohkem toetust, kuidas tulla toime segaduse ja ärevusega.
- abisaajad vastasid üksmeelselt, et nad saavad psühholoogilt ja sotsiaaltöötajalt tuge selliste probleemide puhul nagu ärevus, segadus, paanika jne.
- on suur erinevus selles, kuidas ta nüüd asju näeb, võrreldes sellega, kuidas ta neid varem nägi...

Kuidas saavad praktikud aidata neil paremini toime tulla emotsionaalselt raskete hetkedega?

Enamik intervjuueeritavatest rõhutas nõustaja tähtsust ja vajadust, et teda kuulataks aktiivselt. Nad usuvad, et keskuse töötajad saavad aidata neil oma emotsioonidega toime tulla individuaalsete nõustamissessioonide kaudu, kuid nad pakkusid välja ka muid tegevusi ja soovitusi, näiteks:

- tugirühmad - teiste kogemused. (vastastikune tugi), mis annavad konkreetseid juhiseid, kuidas stressirohkete sündmuste puhul emotsioonidega toime tulla.
- Emad tunnistavad organisatsioonilisi raskusi ja püüavad tasakaalustada käitajate kohustusi ja kohustusi rajatises.
- Praktikud/nõustajad/psühholoogid saavad alati aidata, kas värskendades oma abivajajate juba välja töötatud oskusi või aidates neil arendada uusi oskusi, et tõhusamalt toime tulla emotsionaalselt raskete hetkedega.
- hooldaja/nõustaja/psühholoogi kui tugiisiku kohalolek nendel rasketel hetkedel võib olla abiks kui inimene, kes vabastab abivajajat ja teeb ta enesetunde paremaks.

- spetsialistid kohandavad sekkumist vastavalt abivajajate vajadustele ning pakuvad individuaalset, grupi-, lapse- ja emade nõustamist.
- Keskuses viiakse läbi konkreetseid emotsionaalse juhtimise tegevusi kõigi keskuse abivajajatega - emade ja lastega.

Millised neist paljudest strateegiatest, mida praktikud kasutavad, aitavad neil parandada või säilitada positiivset suhet oma lastega?

Esimene samm hea suhte loomiseks oma lastega on töö enda kallal. Abisaajad mõistavad vajadust lahendada omaenda sisemisi probleeme, et töötada oma suhte tugevdamise nimel oma lapsega. "Sul ei saa olla head suhted lastega, kui sul ei ole head suhted iseendaga".

Et luua lapsega hea suhe, said abisaajad aru, kui oluline on kasutada: kiitust, kallistusi ja naeratusi,

Soovitused:

- kasulik oleks vanemate nõustamine, ema-lapse nõustamine, lapsevanemate tugirühmad (...) mingi tegevuskava, et lapsed saaksid oma mõtted mujale viia.

Kas nende arvates võiks olla kasulik harjutada rohkem emotsioonide kasutamist, headust, meditatiivset suhtumist jne, et paremini kogeda suhteid lastega? Ja teistega?

Abisaajad väljendasid üksmeelselt, et oma tunnete mõistmine aitas neil luua paremaid suhteid teiste inimeste ja oma lastega. Lisaks aitas emotsioonide tundmaõppimine neil end asjakohasemalt väljendada ning olla paremini kuulda võetud ja kuulata.

Emotsioonide juhtimist ja meditatsiooni kirjeldati kui kasulikke või väga teretulnud. Abivajajad olid valmis järgima spetsialistide juhiseid meditatsiooni harjutamiseks, vägivallatu keele ja sobiva hääletooni omaksvõtmiseks igapäevaelus (nii lapse kui ka täiskasvanutega).

Vastupidi, mõned neist pidasid seda ülesannet "aja raiskamiseks". Nende kogemuste kohaselt on palju kasulikum teha lapsi õnnelikuks mänguliste või meelelahutusliku tegevuse kaudu, kui teoreetiliselt õppida, kuidas emotsioonidega toime tulla.

Nad täpsustasid, et lastele suunatud sekkumised peavad olema väga atraktiivsed ja näitama vahetut väärtust, mis on oluline laste ja vanemate suhete kasvuks.

FOCUS GROUP OPERAATORID

Keskmiselt osales fookusgrupis 5,8 sotsiaaltöötajat, neist 4 esindajat Eestist, Kreekast ja Itaaliast, 5 esindajat Horvaatiast ja 9 esindajat Rumeeniast. Osalejad olid enamasti naised ja vanuserühmad ulatusid 25-45

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

aastani. Kuigi enam kui pooltel fookusgrupis osalenud spetsialistidel oli üle 5 aasta kogemust selles valdkonnas, oli vastanute hulgas ka algajaid ja värskest lõpetanuid, kes olid varem perevägivalla hoolduse valdkonnas vabatahtlikuna töötanud.

Dünaamika oli aktiivne ja üldine õhkkond oli soe, toetav ja lugupidav. Osalejad ilmutasid "huvi, avatust ja kaasatust esitatud teemade vastu". Nad väljendasid oma arvamusi kõhklematult ja täiendasid üksteist; "osalejad olid väga aktiivsed, kaasatud ja valmis väljendama oma mõtteid ning jagama oma arvamusi/hoiakuid/usaldusi/usaldusi teiste fookusgrupi liikmetega".

Spetsialistid olid täpsed ja pakutud teema pakkus huvi kõigile praktikutele. Osalejad arutasid koos erinevaid teemasid ning jagasid kogemusi, probleeme, lahendusi ja parendusettepanekuid. Samuti oli neil hea meel kohtuda ja vahetada kontakte ning nad väljendasid vajadust ja huvi edasise koostöö vastu.

Lisaks antud vastustele esitasid spetsialistid mitmesuguseid küsimusi ja päringuid, mis tõid arutelusse uusi punkte ja teavet, andes seega olulise aluse aruteluteemade mõistmiseks.

Rühmas osalejad ilmutasid huvi ja avatust kohtumisel arutatud teemade suhtes. Rühma liikmete seas toodi esile järgmised omadused: uudishimu, avatus, valmisolek mõista kohtumisel tõstatatud küsimusi, professionaalsus ja head suhtlemisoskused, mis aitasid tugevdada töörühma ühtekuuluvust, ning laialdased kogemused selles valdkonnas.

Osalejatel on erinev hariduslik taust: kriminoloogia, ajakirjandus, kogukonnaprojektid, nõustamine, psühhoteraapia, sotsiaaltöö ja juhtimine ning enamik neist töötab otseselt abisaajatega (avalik ja erasektor).

Allpool analüüsiti esitatud küsimustele antud vastuseid.

Kas teenus vastab üldiselt ema vajadustele?

Abisaajatele ja perevägivalla ohvritele pakutavad teenused hõlmavad hädaabi, majutust, sotsiaalset, psühholoogilist ja juriidilist nõustamist (ja mõnel juhul ka esindamist kohtus), lastehoiuteenuseid (nõustamine, kodutööde tegemine, vaba aja veetmine) ning ema ja lapse vaheliste suhete tugevdamiseks mõeldud tegevusi (mõnel juhul).

Üldiselt vastavad teenused abisaajate vajadustele. Abi on väga professionaalne ja kiiresti kättesaadav ning eelkõige tasuta.

Parandamist vajavad asjad või aspektid, mida sotsiaaltöötajad peavad vajalikuks perevägivalla üleelanud isikute taasintegreerimiseks, olid järgmised

- arstiabi keskuses,

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- parandada teenuseid keskuse lastele, kes vajavad lapsehoiuteenust, et töötada ja peavad töötama, et tagada/maksab lapsehoiu eest
- majutusruum (abisaajate privaatsuse hõlbustamine: majutus (...)) on kahjuks tagasihoidlik.
- saada riigilt rohkem rahalisi vahendeid (igale abisaajale on kättesaadav ainult teatud arv tunde riigi rahastatud nõustamist.
- spetsialiseerunud töötajad
- teha ametiasutustega paremat koostööd

Spetsialistide poolt loetletud raskuste hulgas on: asukoha konfidentsiaalsuse säilitamine (eriti väikestes piirkondades), koostöö ametiasutustega (kooli üleviimine, koolivälise hoolduse võimalus), abivajajate rahaliste vahendite puudumine (neil puudub rahaline toetus, nad sõltuvad oma vägivaldsete partnerite rahalisest toetusest ja see on üks põhjus, miks nad mõne kuu pärast nende juurde tagasi pöörduvad), elamispinna leidmine

Enamik spetsialiste rõhutas vajadust toetada abivajajat ka pärast keskusest lahkumist.

Teenuse elemendid, millega sotsiaaltöötajad usuvad, et emad on kõige rohkem rahul

Ei olnud võimalik täpselt kindlaks teha, milliste teenustega on abisaajad kõige rohkem rahul, kuid enamasti on ohvrid rahul eluasemetingimustega ja võimalusega rääkida terapeudiga, õigusabi, lastehoiu ja abiga töökoha leidmisel.

Tagasisidevahendid aitavad sotsiaaltöötajatel mõista, kas abivajajatele pakutavad teenused on optimaalsed, milliseid aspekte tuleks parandada ja milliseid tuleks üldse muuta. Tagasisidevormid antakse olenevalt ühingust/sihtasutusest erinevalt (mõnel juhul antakse need iga kolme kuu tagant, mõnel juhul vastuvõtu/konsultatsiooni lõpus, olenevalt olukorrast).

Enamikul juhtudel on märgitud emade arusaam "kogukonna" perekonda kuulumisest. Operaatorid kirjeldavad seda kuuluvust kui positiivset aspekti, mis näitab, et nad hindavad saadud teenust kõrgelt ja on sellega rahul.

Kas nad sooviksid muuta sekkumisi või tegevusi? Kuidas? Mida võiks nende arvates parandada?

Soovitused olid järgmised

- rahaline abi naistele (majutus pärast varjupaigast lahkumist),
- kättesaadavam lastehoid, rohkem personali palkamine laste ja vägivallaohvrite vajaduste katmiseks (nt keegi, kes hoiab eluruumi puhtana ja korras, keegi, kes teeb sisseoste, nii et ekspertrühmad saaksid säilitada toetava rolli, mitte segada seda "repressiivsete" meetoditega (kooselu distsiplineerimine).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- nõustamiskeskuses vajatakse alati õigusabi ja ressursid ei ole piisavad, et pakkuda abivajajatele rohkem kohtumisi juristi juures
- vajadus koolitada ja teadvustada kohtunikke ja teisi kohtusüsteemis osalejaid vägivallaohvritega seotud tööst ja lähenemisviisist.
- süstemaatiline jälgimine, mis juhtus iga "juhtumi" puhul, milline oli kohtuotsus ning mis juhtus ohvri, kurjategija ja pereliikmetega.
- osalejad tunnistavad ja toetavad ideed, et nende abisaajate koolitusprogrammidele tuleks anda rohkem rahalist toetust (nt koostöö kaudu avatud riiklike ülikoolidega, et emad saaksid registreeruda erinevatesse koolitus-/haridusprogrammidesse, et suurendada oma tööalast konkurentsivõimet). - Lastele mõeldud tegevuste puhul on vaja, et nende haridus ei kannataks ja et tegevused (individuaalsed ja rühmategevused) oleksid kohandatud nende vanusele, vajadustele ja isikuomadustele.
- Oleks väga kasulik, kui keskustes oleks töötajaid, kes saaksid pakkuda abisaajatele lastehoiuteenust, kui nad lähevad tööle või otsivad tööd, või muid tegevusi, milles emad peavad osalema ilma oma lasteta.
- Element, mida näib olevat võimalik kõige paremini parandada, on seotud ettevõtjate, juhtide ja institutsionaalsete tugiisikute vahelise võrgustiku loomise ja vastasseisuga.
- oluline on tugevdada sidet igapäevase tööga, omades ühist joont kõigi ettevõtjate vahel, et järgida operatiivset sidusust. ettevõtjate lähenemisviisid on erinevad, kuid püütakse võrgustuda, kasutades ära ka üksteist täiendavad kutseoskused.
- oleks kasulik tugevdada meeskonnakoosolekuid, mitte ainult uue tuumiku ülevõtmise alguses, vaid regulaarse menetlusena. ruumi võiks anda ka individuaalse haridusprofiili hindamiseks, tõhustades vastasseisu tegevust ja vahehindamist. Lõpuks oleks vaja leida strateegiaid ettenägematute sündmustega toimetulekuks, mitte selleks, et võtta ruumi ära konfrontatsioonilt, mitte selleks, et töötada hädaolukordadega, vaid selleks, et parandada planeerimist ja tagada, et seda ei langetataks ülaltpoolt, vastutavate isikute poolt, vaid et see oleks ka operaatoritega/operaatorite vahel kokku lepitud. tuleb märkida, et operaatorid omistavad igasuguse paranemise välistele teguritele või igal juhul seotud võrgustiku või laiendatud institutsionaalse teenusega, mitte isiklikele elementidele, mis on seotud nende enda professionaalsusega või nende enda "töö" esindamisega.

Kas pakutav teenus rahuldab täielikult nende ametialast eneseteostust? Ja kui jah või ei, siis miks?

Paljud intervjuueeritavad kirjeldasid oma tööd kui kutsumust, mitte kui elukutset.

Kutsepraktika aitab spetsialistidel tunda end rahulolevana, hoolimata laiematest raskustest, mida see nõudlik elukutse endaga kaasa toob. supervisiooni abil saavad spetsialistid paremini hakkama emotsioonidega, mida

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

nad oma teenuste osutamisel tunnevad. lisaks suureneb professionaalne empaatia, eriti aja möödudes ja paljude aastate pikkuse kutsepraktika käigus.

See töö pakub selgeid võimalusi näha oma toetuse positiivset mõju ohvritele ning see annab eesmärgipärasuse ja teatava rahulolu. kõik osalejad, välja arvatud p5, näevad end selles töös tulevikus uuesti. Kõik, kes sellele küsimusele vastasid, väljendasid rõõmu ja rahulolu, mida nad oma elukutsest saavad. nad ütlesid ka, et kui nad saaksid oma elukutse uuesti valida, valiksid nad sama elukutse.

Kommunikatsioon erinevate meeskonnaliikmete vahel peaks olema paremini korraldatud, et ei tekiks infopuudust ja et kõik töötaksid sama eesmärgi silmas pidades. "professionaalse mina" seisukohalt ei ole neil aega/ruumi tegeleda kutsealaga väljaspool tegelikku tegevuskonteksti. peaks olema juht, juhendaja ja juht, kelle ülesanne on teha selles osas ettepanek hindamiseks või võrdlemiseks. keegi hoolitseb oma erialase koolituse eest, täiesti iseseisvalt, läbi ülikooliõpingute või isiklike arengualgatuste.

Mõned väljendavad rahulolu tehtud tööga, motivatsiooni ja entusiasmi. rõõmu empaatia tundmisest, pühendumisest, eesmärkide ja tulemuste kontrollimisest raskete juhtumite puhul. inimeste muutumine paremaks, rehabilitatsioon annab palju rahulolu. Nooremad praktikud tunnevad tugevat vajadust "kaitse" järele, et paremini töötada, ja läbipõlemise tunne on ilmne, "töö ja heaolu vahel on õhuke piir". töö, lepingu, ülesannete ja pädevuse vahel valitseb segadus. praktikud tunnevad end stimuleerituna, kuid kogevad sageli ebamugavust mõnes pädevusvaldkonnas. nad tunnevad, et neil on oluline roll, kuid sageli ei näe seda tunnustatud ka tasustamise osas. tunnustuse märgid on väga hinnatud ja annavad ametile tähenduse, mida kõik ettevõtjad hindavad kõrgelt selle sotsiaalse ja humanitaarse tähenduse tõttu. rühm nõustub heaolu/rahulolu ja motivatsiooni tajumisega, mida tekitavad tulemused ja külaliste poolt saadud vasted.

Koostöö vormid teiste organisatsioonisiseste või -väliste teenustega ja kuidas koordineeritud teenuseid emadele osutatakse (kui neid on)?

Asutuse/asutuse/organi juhtide vahel toimub pidev teabe- ja abivool. Koostöö ja koostöö on vajalik ja kasulik, kuid ka eriti keeruline, eriti avaliku sektori asutustega.

Vastuvõtukeskused teevad koostööd sotsiaaltöökeskuste, väikelasteasutuste, koolide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega. Mõnes vastuvõtukeskuses toimub koordineeritud töö sotsiaaltöökeskusega, sest abivajajad saavad koha asutuses ainult sotsiaaltöökeskuse avalduse/dokumendi kaudu. koostöö sõltub projektist ja on erinev. p2 väidab, et neil on hea koostöö oma linna lasteaiaga, p3 ja p4 väidavad, et neil on hea koostöö omavalitsusega, mille kaudu õnnestub neil saada mõned lapsed paigutatud avalikesse lasteaedadesse, kuid see ei ole ametlik koostöötee ja sõltub paratamatult teatud asutustes töötavate inimeste motivatsioonist ja oskustest.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Järelevalve mängib äärmiselt olulist rolli parimate tavade arendamisel. On näidatud, et parimad sekkumised olid need, kus spetsialistid osalesid supervisioonis või spetsialistide vahelistel kohtumistel, kus arutati erinevaid juhtumeid ja otsiti lahendusi abivajajale. nad teevad tavaliselt koostööd kohapeal, avaliku ja erasektori (või soolisele vägivallale spetsialiseerunud valitsusväliste organisatsioonide, politsei, omavalitsuste) partnerluse kaudu.

Teenus ilma koostööta ei ole jätkusuutlik. toimub pidev koostöö ohvriabiteenistuste, lapsehooldajate, kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajate, politsei ja uurijatega. Kui ema tuleb keskusesse abi saamiseks eluasemeteenuse saamiseks, on see 100% naiste tugikeskuse asi. kui ema lahkub teenusest, antakse ta tavaliselt üle kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajale. Kui naine suunatakse kohaliku omavalitsuse poolt näiteks psühholoogilise abi saamiseks, kuid kõik toetused ja muud teenused annab kohalik omavalitsus, siis korraldab juhtumikorralduse kohalik omavalitsus. Kui naine pöördub ise, ei ole kunagi kellegi poole pöördunud, kuid ei vaja eluaset, siis korraldame seda uuesti, kuni kohalik omavalitsus sekkub, ja siis antakse naine üle.

Riiklikud sotsiaalteenistused, alaealiste kohus, kool ja nõustamiskeskus on kõige sagedasemad välised kontaktasutused.

Mida võiks nende arvates nende kutseoskustes parandada, et saavutada paremaid tulemusi?

Vaja on rohkem teavet ja koolitust ning ka spetsiifilisemat koolitust vastavalt sektori praegustele arengutele, et spetsialistid saaksid uutele tekkivatele nõudmistele kõige paremini ja täpsemalt reageerida. lisaks isiklikule koolitusele, mida iga spetsialist teeb isiklikult, on vaja uurida sektori spetsialistide vajadusi ja teenindusstruktuure, et koolitada nõustajad nende huvide ja vajadustega seotud küsimustes oma vastutusvaldkonnas ja oma kutseülesannete täitmisel. see parandab spetsialistide kutseoskusi ja annab parimaid tulemusi oma kutseülesannete täitmisel.

Nad väitsid, et supervisioon on sisuliselt vajalik ja seda tuleks pakkuda palju rohkem (seda on raske rahastada ja riik või kohalikud omavalitsused ei tunnusta seda piisavalt)! p1- ta on just registreerunud reaalsusteraapia koolituskursusele, lootes, et see on kasulik ka töös abivajajatega. p3 ja p4 soovivad ja rõhutavad vajadust spetsiifilise koolituse järele, mis käsitleb sobivaid meetodeid tööks konkreetsete abivajajarühmadega (nt, vägivalla ohvriks langenud emad, kes on endised narkomaanid, kes läbivad teraapiat/vabanemist, kes on puudega jne) või tugeva suhtlus- ja koostöövõrgustiku loomiseks, et pakkuda neile abivajajatele piisavat tuge. p4 - palju on aidanud gestaltsühhoteraapia koolitus (ta on viimasel aastal). selle raames on olemas supervisioon, seega kasutab ta kõiki toetusallikaid, mida ta leiab. kindlasti oleks kasulik saada (rohkem) spetsialiseeritud koolitust, mis keskendub praktilistele teadmistele ja oskustele, et töötada selle konkreetse

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

abisaajate rühmaga. vaja on uusi lahendusi ja uusi kogemusi, me kõik oleme enam-vähem hästi kursis teooriaga. Samuti on oluline kalibreerida ootusi ja hinnata väikseid samme, sest need tähendavad sageli naistele, kellega töötatakse, palju rohkem. kõik osalejad rõhutavad vajadust suurema suhtluse ja kogemuste vahetamise järele sektorite vahel ja kõigi sidusrühmade vahel selles töövaldkonnas (vägivald); tuleks luua ja tugevdada võrgustike loomist ja süsteemset suhtlust, et vastata adekvaatsemalt naissoost abisaajate vajadustele. p5 - naerab, et ta on väga motiveeritud oma eriteadmisi ja oskusi veelgi täiustada ja oleks väga õnnelik, kui ta saaks registreeruda võimalikult paljudele koolitustele. kuid realistlikumalt, lisaks gestalt- ja kognitiivse käitumisteraapia koolitustele, mida ta praegu külastab, on ta huvitatud kehakeskse teraapia vastu, pidades silmas selle eeliseid töös trauma poolt mõjutatud inimestega ("trauma on kirjutatud kehasse"). ta sooviks ka täiendkoolitust, et töötada väikeste laste ja noorukitega. seksuaalse vägivalla ja väärkohtlemise ohvritega töötamine on äärmiselt delikaatne ja raske.

Kvaliteetsete teenuste osutamiseks kutsusid spetsialistid üles sagedasematele kohtumistele spetsialistide ja juhendajate vahel ning põhjalikule eneseanalüüsile oma teraapia raames. Selles aspektis - individuaalne teraapia - nõustusid kõik spetsialistid (nii psühholoogid kui ka sotsiaaltöötajad), rõhutades, et see on äärmiselt oluline, eriti kuna nad kõik töötavad teenuse saajatega individuaalselt.

Nad peavad olema teadlikud õiguse arengust ning osalema kehtivas ja üldiselt teenistusele suunatud koolituses ja teadmiste arendamises.

Kogukonnas elamine muudab mõtteviisi elust, soodustab empaatiavõimet, oskust kaasa tunda teistele ja mõista, mida nad läbivad, ning soodustab rahulikku, kannatlikku ja enesekontrollile suunatud hoiakute arendamist, soodustab erinevate arusaamade, erinevate vaatenurkade mõistmist elus. enese parandamiseks tuleb hõlbustada enesevaatlust, vaadata üle oma elu teatud aspektid, isegi oma saadud kasvatus ja vanemate kasvatuslik käitumine tuleb üle vaadata, oma elu tuleb üle vaadata kogukonna tingimuste valguses.

4. Tulemused

Äsja analüüsitud vahendite abil oli võimalik koguda teavet kognitiivsete ja emotsionaalsete representatsioonide kohta, vägivalda ohvriks langenud naiste/emade peamiste vajaduste kohta, kui nad võetakse vastu kaitsekäigule, ning teiselt poolt sotsiaaltöötajate töö kohta ja emotsionaalse intelligentsuse rolli kohta valimisse kaasatud inimestel. See kvalitatiivne teave oli kasulik, et suunata uurijat kehtiva vahendi loomisel, mis aitaks ühelt poolt sotsiaaltöötajaid nende töös, et toetada vägivalda ohvriks langenud naisi/emasid nende teekonnal vanemlike oskuste omandamisel ja edendamisel, ning teiselt poolt pakkuda naistele individuaalset vahendit, et hinnata ja jälgida nende edusamme tulemuste saavutamisel.

Eesmärk on tugevdada emade sotsiaal-emotsionaalseid ja suhtlemisoskusi, et aidata neil suurendada oma heaolu ja tugevdada sidet oma lastega: selleks on koostatud tööriistakomplekt, kuhu on lisatud kõik emade endi pakutud ja juba testitud tegevused, koos lastega tehtavad vaba aja tegevused ja sobiva väljaõppe saanud spetsialistide toetusel.

Need tegevused ja vahendid võivad toetada ema tema vanemliku rolli taasomandamise teel, mille tulemuseks on tema vanemlike oskuste paranemine.

Lisa 1

Poolstruktureeritud intervjuu (eelnõu) - sihtrühm: varjupaikades elavad naised

1) intervjuu sissejuhatus

Mis on teie nimi?

Kui vana sa oled?

Kust sa oled pärit?

Kas sa igatsed oma riiki?

Kas te kavatsete oma riiki tagasi pöörduda?

Kus te praegu elate?

Milline on see koht?

Kas te oskate öelda, kui kaua te olete oma praeguses elukohas elanud?

Kas teie arvates on kokkulepe piisav?

Kas te jagate oma tuba teiste peredega?

Kas asukoht vastab teie vajadustele?

Kas teil on seal raske elada?

Milliseid raskusi on teil varjupaigas elamisel?

Palun rääkige meile oma praegusest haridustasemest: (keskkool, keskharidus, kõrgharidus, kutsediplom/sertifikaat ...)?

Palun rääkige meile oma tööalasest olukorrast: kas te olete palgatöötaja? Kui olete töötu: kas saate töötushüvitist või -toetust? Kas te saate kutseõpet, et parandada oma võimet leida tööd?

Mida arvate oma naabruskonnast? Kas tunnete end oma kogukonna osana?

2) Kaitseteenuste küsitlemise kogemus:

Milliseid asju on teile siin õpetatud?

Milliseid õpetamismeetodeid kasutavad pedagoogid kõige sagedamini?

Millistest kasutatavatest õpetamismeetoditest peate kõige kasulikumaks?

Millised õppemeetodid ei paku teile huvi või ei ole teie jaoks tõhusad?

Mida oleksid kasvatajad, õpetajad või sotsiaaltöötajad võinud teha teisiti, et see oleks olnud parem õpikogemus?

Millist abi vajate te ja teie laps(ed) kaitsekeskuses?

3) Intervjuu enesehinnang

Milliseid ressursse tunned sa endas ära?

Kuidas tajute ennast emana?

Milline on side teie lastega?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kuidas võiksid teid toetavad inimesed aidata teil seda sidet parandada?

Kui te haigestute või seisate silmitsi pereprobleemiga, kelle poole te pöördute?

Kas teil on pere ja/või sõprade tugivõrgustik?

Kas kogukond toetab teid teie teekonnal piisavalt?

Mida te parandaksite?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Lisa 2

Poolstruktureeritud intervjuu - sihtrühm: sotsiaaltöötajad

Küsimused

Kas teie töös on koolitusi?

Kuidas toetavad koolitustegevused teid teie töös?

Kas saate tuua mõned näited koolitustest, milles olete osalenud?

Kuidas toetab meeskonnatöö teie tööd?

Kas te oskate öelda, kui tihti kõik meeskonnaliikmed kohtuvad ja arutavad?

Kuidas hindate oma suhteid võõrustavate emadega?

Kas te oskate selgitada, miks?

Milliste raskustega olete oma igapäevatöös kokku puutunud või puutute kokku?

Kes vastutab teie kogukonnas individuaalse hariduskava koostamise eest?

Kuidas te osalete IEPi koostamisel?

Kas IEPi jälgimise ja hindamise aeg on olemas?

Kuidas see toimub ja kes on kaasatud?

Kuidas on ema projekti kaasatud?

Kui on hetki, kus kuulatakse peremeesema, siis kas te oskate selgitada, kuidas see ruum on üles ehitatud?

Kas teie kogukonnas on käimas või on külalistele korraldatud konkreetseid töötubasid?

Kas te oskate meile mõned näited tuua?

Kuidas toetatakse ema vanemlike oskuste arendamisel?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union